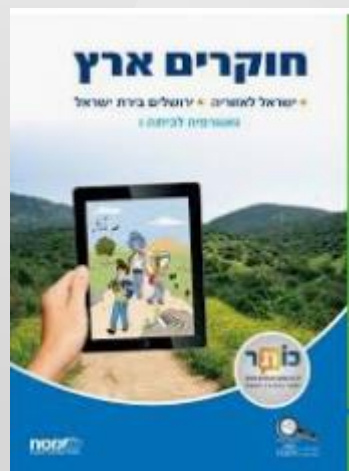

חוקרים ארץ

נעמי מועלם – גאוגרפיה – תש"פ

חוקרים ארץ

מיקומה של מדינת ישראל

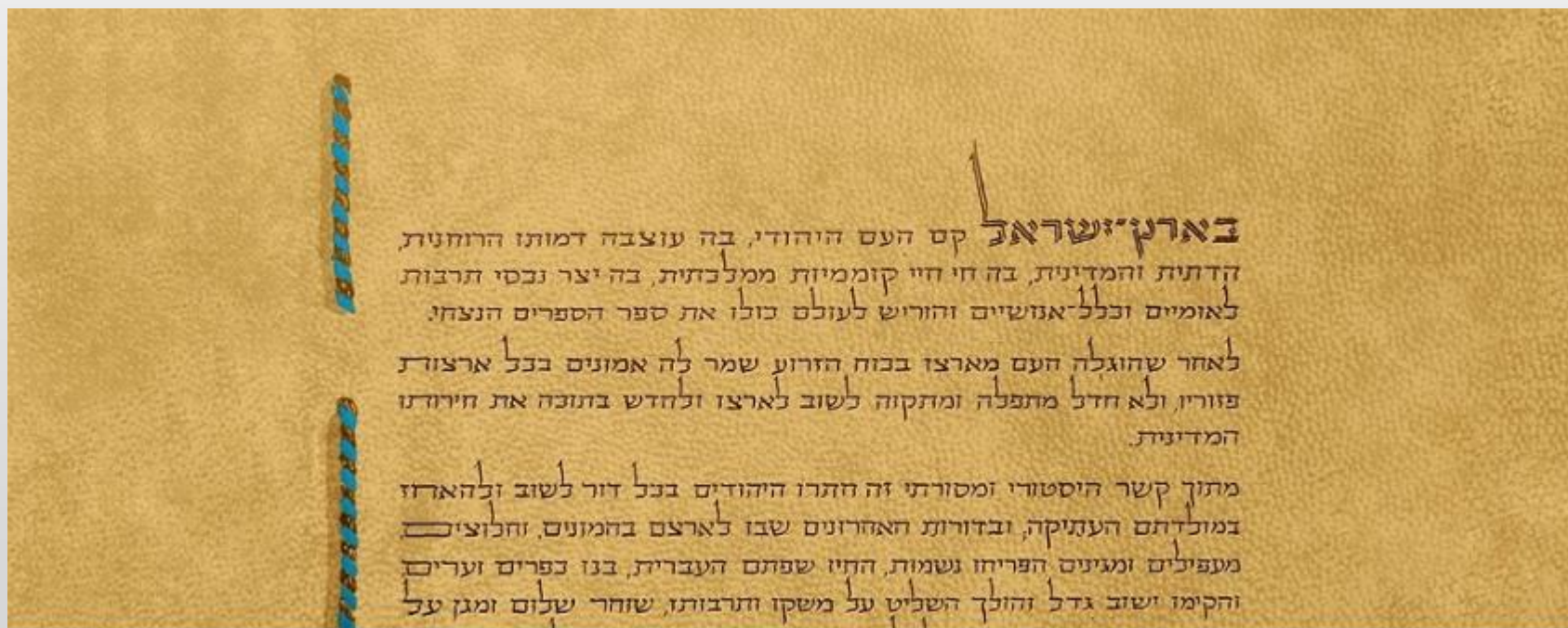

פרק א – מיקומה של מדינת ישראל

- ביום ה' באייר תש"ח 1948, חלום של דורות הפך למציאות. התקווה של העם היהודי לבית משלו התגשמה. קמה מדינת ישראל.
- מדינת ישראל הוקמה על ידי העם היהודי שחזר למולדתו לאחר כ- 2,000 שנה. דוד בן גוריון, המנהיג שהכריז על הקמת המדינה, הקריא במעמד ההכרזה את "מגילת העצמאות" של המדינה החדשה. במגילה מתוארים ארועים חשובים בתולדותיו של העם היהודי ובהקשר הארוך של העם לארצו, ארץ ישראל.

תמונת מגילת העצמאות

• כמו – כן מפורטים במגילה עקרונות וערכים החשובים למדינה , כמו:

המדינה תהיה פתוחה לעלייה של יהודים

המדינה תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כלל תושביה

המדינה תקיים שוויון זכויות בין כל תושביה

המדינה תשמור על המקומות הקדושים לכל הדתות

המדינה תשאף ליחסים של שלום עם שכניה

- מהמגילה עולה אופייה של מדינת ישראל :

מדינה יהודית דמוקרטית

חדשות מהעבר – חינוכית

הכרזת מדינת ישראל

ישראל היא מדינה צעירה

• ישראל היא מדינה צעירה בהשוואה למדינות רבות בעולם, אך במהלך שנות קיומה היא ידעה מלחמות ותקופות רבות של מתיחות ביטחונית.

משימת הערכה חלופית – כתיבה

כתבו לו אתם הייתם אמורים להכריז על הקמת המדינה אלו סעיפים הייתם

מכניסים להכרזה ?

על מה הייתם מוותרים

על מה לא ?

מהי הדרך בה אתם הייתם מכריזים כיום על המדינה ?

רשמו את מי הייתם מזמינים להכרזה ?

רשימת המלחמות

"מלחמת העצמאות" הידועה גם כ"מלחמת השחרור"

"מלחמת סיני" הידועה גם כ"מבצע קדש"

מלחמת ששת הימים

מלחמת ההתשה

מלחמת יום הכיפורים

מלחמת לבנון הראשונה

מלחמת לבנון השנייה

[להרחבה על המלחמות](#)

במקביל לתקופות המתרחשות התפתחה המדינה:

פיתוח
תעשייה

פיתוח
ההתיישבות

פיתוח
חקלאות

חינוך

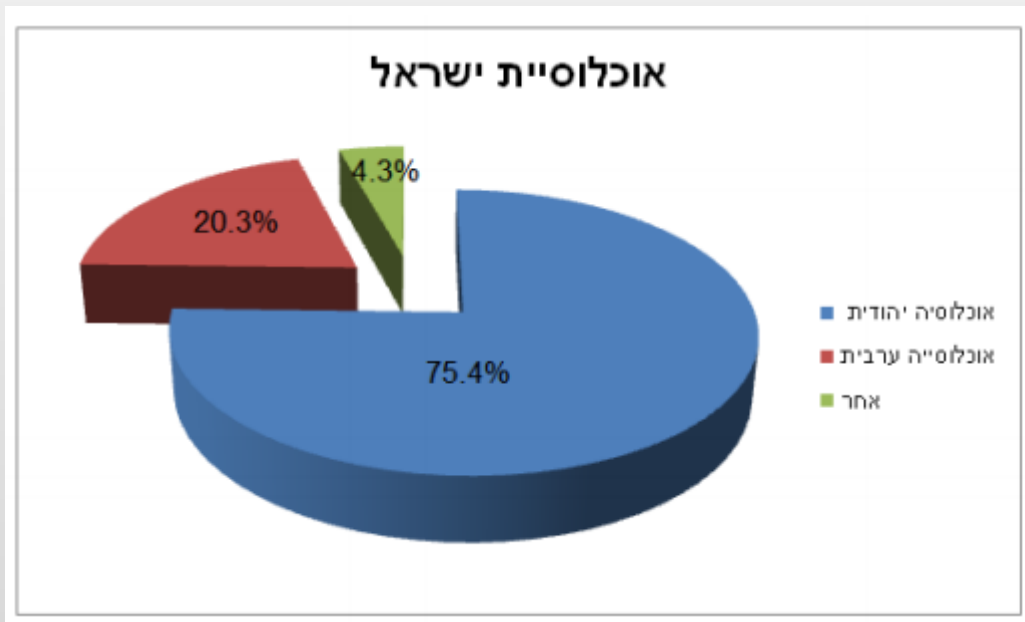
בריאות

קלטה גלי
עלייה גדולים

מספר האוכלוסייה בישראל

- נכון לחודש מאי 2019 מדינת ישראל מונה כ- 9 מיליון אנשים החיים בה. (להשוואה, מספר תושביה קטן אף ממספר התושבים בעיר ניו יורק)

שטחה של מדינת ישראל

ישראל / שטח

22,072 קמ"ר

- שטחה של מדינת ישראל קטן
אף משטחו של האי סיצליה

- ישראל שוכנת לחופי הים התיכון, **בין היבשות אסיה לאפריקה**.
- **גשר ימי** - בזכות מיקומה היא נחשבה תמיד למקום מוצא מיבשת אסיה אל הים התיכון, ודרכו אל אירופה וצפון אפריקה ואל האוקיינוס האטלנטי.
- **גשר יבשתי** - האזור שישראל שוכנת בו נחשב גם לגשר יבשתי בין הים התיכון לבין ים סוף, ודרכו אל האוקיינוס ההודי והאוקיינוס השקט ואל מזרח יבשת אסיה.
- מיקום חשוב זה הפך את ארץ ישראל מאז ומעולם לבעלת גורם משיכה חזק למעצמות הגדולות.

ישראל היא חלק מיבשת אסיה

ישראל היא חלק ממדינות הים התיכון

ישראל היא חלק מהמזרח התיכון

משימת הערכה חלופית

ציור המפות מעמוד 8 על גבי נייר פרגמנט והדבקתן במחברת תוך כדי שם
החלק לו מדינת ישראל שייכת
בהצלחה

חוקרים ארץ

פרק ב- גבולותיה של מדינת ישראל

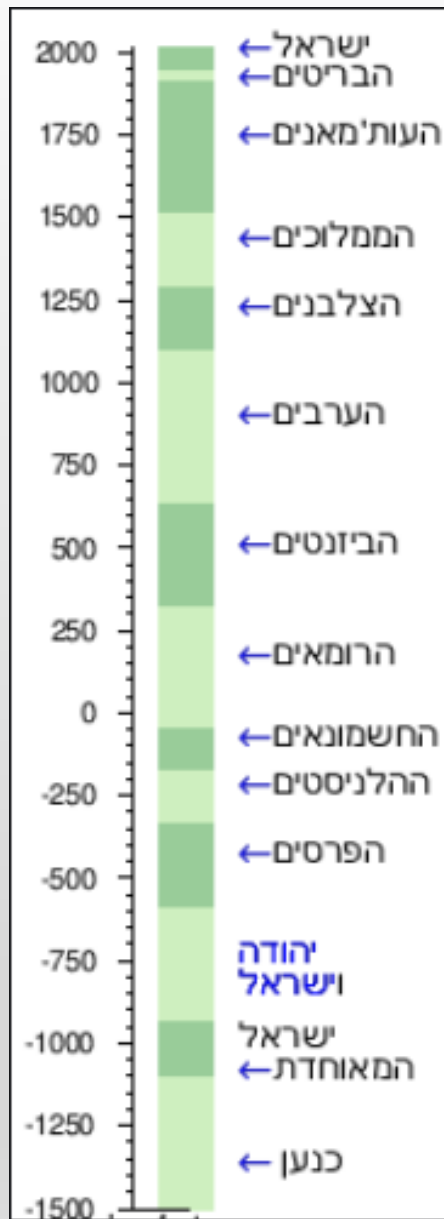
גבולותיה של ארץ ישראל

- במרוצת הדורות השתנו גבולותיה של ארץ ישראל ההיסטורית פעמים רבות בעקבות :

מלחמות

שינויים מדיניים שהתחוללו באזור

• במהלך השנים הייתה הארץ מוקד למאבק בין המעצמות השונות, אשר רבים מהם שלטו לתקופה מסוימת ואחר כך פינו את מקומן למעצמה אחרת.

לישראל ארבעה סוגי גבול

גבול מדיני המתחלק ל- 2:

גבול מדיני מוסכם

גבול מדיני שנוי במחלוקת

המים הטריטוריאליים

גבול מדיני

• מבחינים בין 2 סוגים של גבולות מדיניים:

גבול מדיני – ימי	גבול מדיני יבשתי
נוסף על הגבולות היבשתיים יש לישראל 3 גבולות ימיים: ממערב – הים התיכון ממזרח – ים המלח מדרום ים סוף	ישראל מוקפת ב- 4 מדינות שיש לה גבול מדיני יבשתי עימן : מצפון- היא גובלת בלבנון ממזרח- היא גובלת – בסוריה ובירדן מדרום מערב- היא גובלת במצרים

הגבול מצפון לבנון

גבולות
מדיניים
יבשתיים

הגבול ממזרח ירדן וסוריה

הגבול מדרום מערב
מצרים

גבול מדיני שינוי במחלוקת

- לפעמים המדינות אינן מסכימות בשאלה היכן עובר קו הגבול ביניהן
- ואז זהו **גבול מדיני שנוי במחלוקת**.
- במקרה כזה קיים חשש שיפרוץ סכסוך, שעלול להוביל את המדינות אף למלחמה.
- הגבול שבין ישראל לסוריה והגבול בין ישראל ללבנון עדיין שנוי במחלוקת.

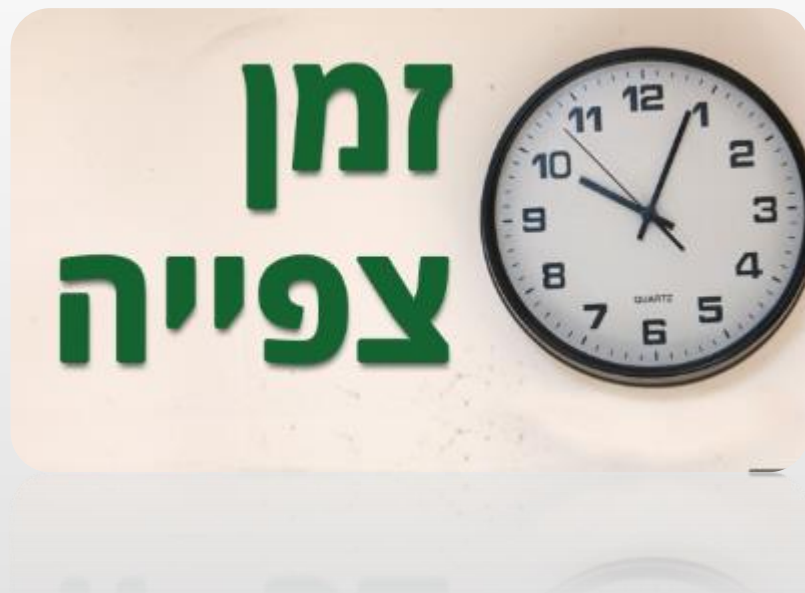

גבול ימי

- קו הגבול הימי של מדינת ישראל , כמו זו של מדינות אחרות – אינו מסומן בקו עצמו , ולרוב לא במפה .
- הגבול עובר במרחק כ – 22 קילומטר מקו החוף.
- האזור שבין החוף לבין קו הגבול הימי נקרא **מים טריטוריאליים** של המדינה. כלומר: האזור הזה שייך למדינה שהחוף נמצא בתחום השליטה שלה
- מקור המילה טריטוריה שפירושה: שטח מוגדר הנמצא בשליטתו של מישהו.

יש לענות על משימות 1-2 בעמוד 11

משימת הערכה חלופית- יצירה

א. הכנת משחק של מפת הארץ – קבלת מפת הארץ וצביעתה על צבעי המפה. יצירת שמות הישובים על גבי כרטיסיות והדבקתן עם סקווצים.

ב. ציור המפות מעמוד 10 על גבי נייר פרגמנט

הדגישו את גבולות המדינה

הדגישו את המדינות השוכנות לישראל

הדביקו במחברת

